

Natuurtoets

**Verkennde inventarisatie en beoordeling
natuurwaarden in het kader verlegging van een
Ø300 mm gasleiding in het kader van CMD17,
Complex Dekkingsmanco N-558-70 Esveld**

projectnummer 409595
concept revisie 0A
24 juni 2016

Natuurtoets

Verkennde inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader
verlegging van een Ø300 mm gasleiding in het kader van CMD17, Complex
Dekkingsmanco N-558-70 Esveld

Gemeente Lochem

projectnummer 409595
documentnummer 409595-NT-01
concept revisie 0A
24 juni 2016

Auteurs

J. Melis

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie
Postbus 19
9700 MA Groningen

datum vrijgave	beschrijving revisie 0A	goedkeuring	vrijgave
24-06-16	concept	R.S. Rapp	A.J. Brandsma

Inhoudsopgave	Blz.
1 Inleiding	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel	1
1.3 Leeswijzer	1
2 Wettelijk kader natuurbescherming	2
2.1 Algemeen	2
2.2 Flora- en faunawet	2
2.3 Natuurnetwerk Nederland	2
2.4 Natuurbeschermingswet 1998	2
2.5 Provinciaal beleid	2
2.6 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden	3
3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen	4
3.1 Gebiedsbeschrijving	4
3.2 Projectvoornemen	6
4 Methodiek	8
4.1 Algemeen	8
4.2 Bureauonderzoek	8
4.3 Terreinbezoek	9
4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	9
5 Beschermde soorten Flora- en faunawet	10
5.1 Vogels	10
5.2 Vleermuizen	10
5.3 Overige zoogdieren	10
5.4 Reptielen, amfibieën en vissen	11
5.5 Ongewervelden	11
5.6 Planten	11
6 Effectbeschrijving en gevolgen	12
6.1 Overzicht beschermde soorten	12
6.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna	12
6.3 Mitigerende maatregelen	13
6.3.1 Broedvogels; mitigatie	13
6.3.2 Vleermuizen; mitigatie	14
6.3.3 Vaatplanten; mitigatie	14
7 Conclusies en aanbevelingen	15
Geraadpleegde bronnen	16
Bijlage 1 Wettelijk kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van de N.V. Nederlandse Gasunie is door Antea Group op 27 mei 2016 een ecologisch onderzoek uitgevoerd ter plaatse van een geplande verlegging (verwijdering en herplaatsing) van een Ø300 mm gasleiding. De nieuw aan te leggen gasleiding komt parallel te liggen aan een reeds bestaande gasleiding. De verlegging zal plaats vinden ten oosten van de Kapeldijk en ten noorden van de Harfsensesteeg te Harfsen, gemeente Lochem, provincie Gelderland.

Projecten moeten worden beoordeeld op de uitvoerbaarheid in relatie tot actuele natuurwetgeving, met name de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natuurbeschermingswet 1998. Er mogen geen ontwikkelingen plaatsvinden die op onoverkomelijke bezwaren stuiten door effecten op beschermde natuurgebieden en/of flora en fauna. In dit kader is inzicht gewenst in de aanwezige natuurwaarden en de mogelijk daarmee samenhangende consequenties vanuit de actuele natuurwetgeving. Dit wordt gedaan op basis van een natuurtoets. In deze rapportage zijn de resultaten van de natuurtoets beschreven.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, NNN en/of de Natuurbeschermingswet 1998 en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing / vergunning noodzakelijk en eventueel vervolgonderzoek nodig is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding is beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens beschrijft hoofdstuk twee algemene informatie over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, NNN en de Natuurbeschermingswet 1998. Hoofdstuk drie beschrijft de huidige en toekomstige situatie van het plangebied en de ligging ten opzichte van het Natuurnetwerk Nederland en de Natuurbeschermingswetgebieden (Natura 2000, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands). In hoofdstuk vier wordt de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets beschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten van deze natuurtoets flora en fauna, onderverdeeld in literatuurstudie en veldbezoek. In hoofdstuk zes worden de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, NNN en Natuurbeschermingswet 1998. Op grond hiervan worden conclusies en aanbevelingen beschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer, gevolgd door een bijlage, die o.a. algemene informatie verschaft met betrekking tot natuurwetgeving.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwet- en regelgeving kent twee sporen, namelijk een soortgericht spoor (Flora- en faunawet) en een gebiedsgericht spoor (Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Natuurbeschermingswet 1998). De Flora- en faunawet richt zich op de bescherming van soorten en het NNN en de Natuurbeschermingswet 1998 op de bescherming van gebieden. Met de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 is de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn in nationale wetgeving geïmplementeerd.

Voor een uitgebreide algemene beschrijving van de Flora- en faunawet, Natuurnetwerk Nederland en Natura2000 wordt verwezen naar bijlage 1.

2.2 Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Op grond van deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. De Flora- en faunawet gaat uit van het 'Nee, tenzij'-principe. Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

2.3 Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is de kern van het natuurbeleid. Het NNN is in provinciale structuurvisies uitgewerkt en vastgelegd in de ruimtelijke verordening. Ruimtelijke plannen moeten hieraan worden getoetst. In of in de nabijheid van het NNN geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen in het NNN toegestaan als deze ontwikkelingen de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied aantasten.

2.4 Natuurbeschermingswet 1998

Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en wetlands zijn beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet 1998 en hebben derhalve een wettelijke status. In of in de nabijheid van de Natuurbeschermingswetgebieden geldt het 'Nee, tenzij'-principe. In principe zijn er geen ontwikkelingen toegestaan als deze ontwikkelingen de natuurlijke kenmerken van het gebied direct of indirect aantasten.

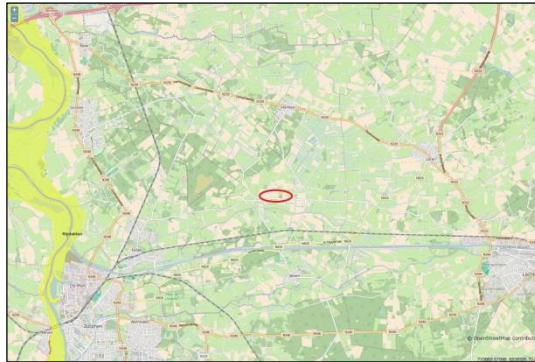
2.5 Provinciaal beleid

Ook buiten beschermde gebieden zijn natuurwaarden aanwezig. Elke provincie heeft in het Natuurbeheerplan haar ambitie voor het natuurbeheer in en buiten de beschermde gebieden vastgelegd.

Middels een subsidiestelsel stimuleert de provincie het behoud en/of verbetering van bos- en natuurelementen die belangrijk zijn voor het behoud van natuurwaarden, landschappelijke of cultuurhistorische waarden. Eigenaren en gebruikers van gronden die binnen de begrenzing liggen van een natuurgebied of agrarisch natuur- of beheergebied, hebben de mogelijkheid om

subsidie aan te vragen voor het beheer of kwaliteitsverbetering van dergelijke elementen. Subsidies worden op vrijwillige basis aangevraagd. De beheerder ontvangt bijvoorbeeld subsidie om een uitgesteld maaibeeld te kunnen voeren ten behoeve van weidevogels.

2.6 Ligging plangebied ten opzichte van beschermde gebieden

Figuur 2.1. Plangebied(rood), Natura 2000 (geel)
(Bron: Synbiosys/Alterra)

Figuur 2.2. Plangebied(rood), Natura 2000 (geel) en NNN (groen)
(Bron: Synbiosys/Alterra)

Figuur 2.2. Plangebied(rood), Natura 2000 (geel) en NNN (groen)
(Bron: Synbiosys/Alterra)

Zie de conclusies met betrekking tot de inschatting van de effecten van de werkzaamheden op de Natura 2000- en NNN-gebieden, en de eventuele noodzaak voor nadere toetsing, in hoofdstuk 7.

3 Gebiedsbeschrijving en projectvoornemen

3.1 Gebiedsbeschrijving

Afbeelding 3.1: Omgeving van de aanpassing in de rode cirkel (Bron: GlobeSpotter).

Het werkgebied van de aanpassing ligt in een landbouwgebied met graslandpercelen bestemd voor de winning van kuilvoer en akkerlanden waarop voornamelijk aardappels worden verbouwd. Deze percelen worden afgewisseld met wegen, lintbebouwing en bomenrijen.

Daarnaast beslaat het werkgebied tevens een afgezette strook particulier grasland met moestuin, leegstaande varkenshouderij, particuliere boomgaard en vijver.

Afb. 3.2: Te verw. leiding: weiland, moestuin, bomenwal.

Afb. 3. 3: Te verwijderen leiding: leegstaand terrein.

Natuurtoets

Verkennde inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader verlegging van een Ø300 mm gasleiding
in het kader van CMD17, Complex Dekkingsmanco N-558-70 Esveld
projectnummer 409595
24 juni 2016 revisie 0A
N.V. Nederlandse Gasunie

Afb. 3.4: Te verwijderen leiding: langs loods.

Afb. 3.5: Te plaatsen leiding: door boomgaard.

Afb. 3.6: Te plaatsen leiding: naastliggende vijver.

Afb. 3. 7: Te plaatsen leiding: door raaigrasland.

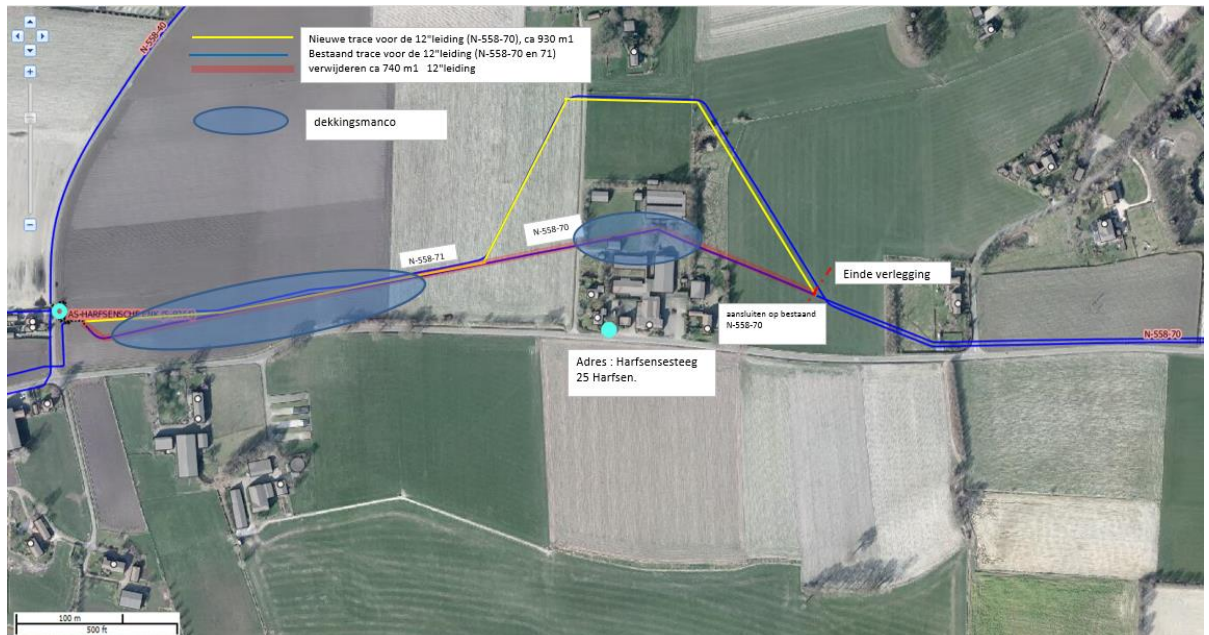

Afb. 3.8 Beide leidingen: vervolg door aardappelakker.

Afb. 3. 9: Westelijk eindpunt beide tracés.

3.2 Projectvoornemen

Abbeelding 3.10. Tracé verwijdering (rood), Nieuw aan te leggen (geel) en bestaande leiding (blauw) (Bron: Gasunie).

Gasunie is voornemens om een Ø300 mm gasleiding te verleggen. De te verwijderen leiding doorkruist vanuit het oostelijk naar het westelijk deel van het werkgebied de volgende percelen:

- Grasland Harfsensesteeg (start bij afsluiterschema);
- Particulier afgezette strook grasland met moestuin;
- Bomensingel;
- Leegstaande varkenshouderij met deels gedemonteerde daken en omsloten door hekwerk;
- Loods;
- Boomsingel met inrit;
- Aardappelakker;
- Aardappelakker (afsluiterschema S-9363);

De nieuw aan te leggen leiding volgt een reeds bestaande leiding (zie afbeelding 3.10). De leiding start op dezelfde locatie als de te verwijderen leiding maar buigt vervolgens noordelijk af waarbij een particuliere kleine boomgaard wordt doorkruist. Het tracé komt vervolgens langs een vijver en loop door een graslandperceel tot aan een bestaande onverharde oprit. De leiding loopt vanaf dit punt zuidelijk en komt in de aardappelakker weer (grotendeels) parallel te liggen aan de te verwijderen leiding tot aan afsluitschema S-9364.

Voor de uitvoering van de werkzaamheden moeten de leidingen grotendeels in open ontgraving verwijderd en aangelegd worden. Ten behoeve hiervan wordt de bovenlaag verwijderd, waarbij grond lokaal wordt opgeslagen. De verschillende bodemlagen worden gescheiden van elkaar ontgraven en opgeslagen.

Natuurtoets

Verkennde inventarisatie en beoordeling natuurwaarden in het kader verlegging van een Ø300 mm gasleiding
in het kader van CMD17, Complex Dekkingsmanco N-558-70 Esveld
projectnummer 409595
24 juni 2016 revisie 0A
N.V. Nederlandse Gasunie

Er worden geen watergangen gepasseerd, wel wordt er vlak langs een vijver gegraven. Om de werkzaamheden mogelijk te maken zal zo nodig bemaling worden toegepast. Er zullen waarschijnlijk een aantal bomen gekapt of verwijderd worden.

Tevens zullen er enkele transportbanen worden aangelegd. Deze lopen vanaf de openbare weg door de agrarische percelen. Deze transportbanen worden opgebouwd uit rijplaten en zandbanen.

Na de werkzaamheden wordt het plangebied zoveel mogelijk in oude staat hersteld. Hiervoor wordt de tijdelijk opgeslagen grond gebruikt. De oorspronkelijke volgorde van de bodemlagen wordt daarbij aangehouden. Zo mogelijk worden verwijderde bomen tijdelijk ingekuild en later herplaatst.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en ligging ten opzichte van beschermde gebieden is opgebouwd uit twee onderdelen:

1. Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
2. Terreinbezoek ter beoordeling van de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureauonderzoek

In het bureauonderzoek wordt specifiek gekeken naar de zwaar beschermde (Tabel 3) en overig beschermde (Tabel 2) soorten uit de Flora- en faunawet. Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en het projecteffect. Treden effecten op, of worden verbodsbepalingen overtreden, dan zijn er maatregelen nodig om deze effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemeen beschermde soorten, die zijn opgenomen in Tabel 1 van de Flora en faunawet, zijn niet meegenomen in deze toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt ten gevolge van het voorliggende project. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de algemene zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er worden diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en (mogelijk) voorkomen van zwaarder (Tabel 2 en 3) beschermde soorten in en rond het plangebied. Met behulp van landelijke en regionale verspreidingsatlassen en specifieke internetsites (www.ravon.nl; www.vlindernet.nl; www.libellennet.nl; www.Naturalis.nl/EIS) wordt nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van kilometerhokken (1 x 1 kilometer) of uurhokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied.

Daarnaast worden landelijke databanken voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder de Nationale Databank Flora & Fauna (NDFF), over de periode 2009 - 2014. Gasunie is aangesloten bij de NDFF, zodat de beschikbare gegevens konden worden ingezien. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen. Exacte locaties of datering van de waarnemingen zijn dan niet bekend. Aan de hand van de resultaten van de bureaustudie wordt een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen.

Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5) (zie toelichting in Bijlage 1 – Wettelijk kader) waarvan inventarisatie gewenst is. Gekeken wordt naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten en soorten van categorie 5.

Naast de bronnen met soortinformatie, is voor het bepalen van de ligging van beschermde gebieden gebruik gemaakt van de gebiedendatabase op de website van het Ministerie van EZ. Om inzicht te krijgen in de ligging van het plangebied t.o.v. van het NNN is de provinciale website geraadpleegd.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van de bureaustudie is vastgesteld in hoeverre de aanwezigheid van beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat in het plangebied. Op 27 mei 2016, op een zonnige droge dag, ca. 20 graden en bij windkracht 1, is het terreinbezoek afgelegd door een ter zakenkundig ecooloog. Aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat is tijdens het terreinbezoek bepaald in hoeverre beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het terreinbezoek kan worden bepaald of eventueel vervolgonderzoek nodig is om beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Beschermde soorten Flora- en faunawet

Op basis van de gegevens van de bureaustudie, de aanwezige biotoop en ecologische expertise is een inschatting gemaakt met betrekking tot het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Er werden beschermde soorten binnen het plangebied aangetroffen en er worden meerdere beschermde soorten in het plangebied verwacht.

5.1 Vogels

Jaarrond beschermd

Er worden bij de uitvoering van de werkzaamheden geen gebouwen gesloopt. Verwijdering van nestplaatsen van jaarrond beschermde gebouw bewonende soorten zoals bijvoorbeeld huismus of gierzwaluw kunnen worden uitgesloten. Er worden mogelijk bomen gekapt, maar er zijn in het werkgebied en in de directe omgeving (75 meter) geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen waarmee rekening gehouden moet worden.

Overige broedvogels

Tijdens het veldbezoek zijn algemene soorten als spreeuw, boerenzwaluw, merel, meeuw, kraaiachtigen en kleine zangvogels zoals vink en koolmees binnen het plangebied aangetroffen. In de vijver langs het tracé zijn geen vogels waargenomen. Er zijn geen weidevogels aangetroffen. In de bomen en bosschages rondom de vijver en langs het leegstaande terrein zijn kleine zangvogels gezien. Er bevonden zich op het moment van het veldbezoek meerdere actief gebruikte nesten binnen het plangebied.

5.2 Vleermuizen

In de ruime omgeving van het plangebied kunnen zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden. Een aantal huizen in de omgeving zijn daarvoor geschikt. De gebouwen binnen het afgesloten terrein hebben geen functie als verblijfplaats voor vleermuizen, aangezien de daken deels of geheel verwijderd.

Er worden bij de uitvoering van de werkzaamheden geen gebouwen aangetast die vleermuisverblijven kunnen bevatten. Er worden mogelijk een aantal bomen gekapt, maar deze bevatten geen holtes die potentieel geschikt kunnen zijn als verblijfplaats van vleermuizen.

Het plangebied is mogelijk onderdeel van het foerageergebied van vleermuizen. Vleermuizen oriënteren zich in het landschap op lijnvormige elementen, zoals watergangen, bomenrijen en houtwallen. In het plangebied vormen de bomenrijen en het erf van de voormalige varkenshouderij een potentiële vlieg- en/of foerageerroute.

5.3 Overige zoogdieren

Tijdens het veldbezoek zijn sporen van ree, haas, mol en (spits)muizen aangetroffen. Het plangebied zal vrijwel zeker gebruikt worden als foerageergebied door soorten als steenmarter (F&f-wet tabel 2) en kleine roofdieren als bunzing, hermelijn en wezel (allen F&f-wet tabel 1) bruine rat en egel. De das en boomarter (beide F&f-wet tabel 3) en de eekhoorn (F&f-wet tabel 2) zijn bekend in de ruime omgeving van het plangebied. Er zijn geen burchten of pijpen of krabsporen van de das aangetroffen. Er worden mogelijk een aantal bomen gekapt, maar deze bevatten of nesten geen holtes die potentieel geschikt kunnen zijn als verblijfplaats van

boomarter of eekhoorn. Er is weinig naaldbos, belangrijk leefgebied van de eekhoorn, in de omgeving aangetroffen. De openheid van het plangebied maakt het gebied ongeschikt voor de das, boomarter en de eekhoorn.

Van de muizen en spitsmuizensoorten, zoals veldmuis, aardmuis, rosse woelmuis, bosmuis, bosspitsmuis en huisspitsmuis kunnen zich ook vaste verblijfplaatsen in de omgeving van het plangebied bevinden (allen F&f-wet tabel 1). De aanwezigheid van de waterspitsmuis en veldspitsmuis is uit te sluiten vanwege de landelijke verspreiding. Overige zwaar(der) beschermde zoogdieren worden niet verwacht vanwege de aanwezige habitat en de landelijke verspreiding.

5.4 Reptielen, amfibieën en vissen

Reptielen

Er worden geen zwaar(der) beschermde reptielen verwacht vanwege de aanwezige habitat en de landelijke verspreiding.

Amfibieën

Tijdens het veldbezoek is in de vijver bastaardkikker aangetroffen (F&f-wet tabel 1). Tevens kunnen gewone watersalamander, bruine kikker en gewone pad verwacht worden (allen F&f-wet tabel 1). Zwaarder beschermde amfibieën worden gezien het habitat niet verwacht. Hiervoor geldt de zorgplicht. Boomkikker is in deze omgeving niet bekend.

Vissen

De vijver bevat mogelijk vis, maar er worden geen zwaar(der) beschermde soorten verwacht. Hiervoor geldt de zorgplicht.

5.5 Ongewervelden

Er worden geen zwaar(der) beschermde soorten verwacht vanwege de aanwezige habitat en de landelijke verspreiding.

5.6 Planten

In de vijver is waterdrieblad aangetroffen (F&f-wet tabel 2), welke waarschijnlijk aangeplant is. Er worden op het tracé zelf geen zwaarder beschermde plantensoorten verwacht.

6 Effectbeschrijving en gevolgen

6.1 Overzicht beschermde soorten

In onderstaand overzicht worden de aangetroffen en potentieel aanwezige beschermde soorten en hun beschermingsstatus (voor betekenis, zie bijlage) binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden samengevat. In de Flora- en faunawet zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die noodzakelijk is om vaste verblijfplaatsen in stand houdt. In dit overzicht zijn dan ook alleen de soorten opgenomen, waarvoor het plangebied onderdeel is van hun leefgebied en/of levenscyclus en de geplande ontwikkeling mogelijk van negatieve invloed is.

Tabel 6.1: Overzicht van aangetroffen en potentieel voorkomende zwaarder beschermde flora en fauna in het plangebied. Beschermingsstatus Flora- en faunawet: T 2 = Tabel 2; Middelzwaar beschermd, T3 = Tabel 3: Zwaar beschermd

Soortgroep	Soort	Aanwezig	Potentieel voorkomend	T2	T3
Broedvogels	Alle	-	X		
Vleermuizen	Alle	-	X		X
Overige zoogdieren	Steenmarter	-	X	X	
Vaatplanten	Waterdrieblad	X	-	X	

6.2 Effecten op in het plangebied aanwezige flora en fauna

Broedvogels

Bij de werkzaamheden worden op enkele plaatsen bomen en ruigtes benaderd. Dit kan verstoring opleveren voor broedende vogels, zoals zangvogels.

Bij de uitvoering moet rekening worden gehouden met broedvogels. Alle broedvogels in Nederland zijn tijdens hun broedseizoen beschermd; hun nesten en legfels mogen niet worden verstoord of vernield. Hiervoor kan in principe ook geen ontheffing worden verkregen. Het broedseizoen loopt ongeveer van half maart tot half juli, maar dit is afhankelijk van de klimatologische omstandigheden en de soort; de houtduif broedt bijvoorbeeld later. De Flora- en faunawet schrijft geen datumgrenzen voor, de genoemde data zijn globaal. Ieder broedgeval is beschermd. Indien blijkt dat er een vogel aan het broeden is dan moet gewacht worden - ook buiten het broedseizoen - totdat deze hiermee klaar is en uit eigen beweging is vertrokken.

Indien men vóór het broedseizoen begonnen is met de werkzaamheden en redelijkerwijs kan worden aangenomen dat door deze werkzaamheden geen vogels tot broeden zijn gekomen, is het toegestaan om in het broedseizoen door te werken. Als de werkzaamheden in het broedseizoen uitgevoerd worden, dient men met mitigerende maatregelen het broeden van vogels op of nabij de plangebieden te voorkomen. Deze maatregelen staan omschreven in paragraaf 6.3.1.

Vleermuizen

Er zijn geen effecten te verwachten op verblijfplaatsen van vleermuizen. Alle gebieden rondom het plangebied kunnen door vleermuizen als vligroute en/of foerageergebied gebruikt worden.

Er moet tijdens de werkzaamheden rekening gehouden worden met lichtoverlast, bijvoorbeeld vanwege anti-diefstal opstellingen, op potentiële foerageergebieden en vliegroutes. Deze maatregelen staan omschreven in paragraaf 6.3.2.

Overige zoogdieren

Er zijn geen verblijven van de steenmarter aangetroffen bij onderzoek in de leegstaande varkenshouderij. Overige geschikte locaties voor verblijven van de soort ontbreken. De steenmarter kan zich elders in de omgeving, buiten het plangebied, gevestigd hebben en het gebied gebruiken als foerageergebied. Er blijft tijdens, en na, de maatregel voldoende alternatief foerageergebied voor de steenmarter beschikbaar zodat deze geen negatief effect zal ondervinden van de geplande maatregelen.

Vaatplanten

Er zijn door de primaire werkzaamheden geen effecten te verwachten op de vijver, maar de bemaling kan een mogelijk effect hebben. Het waterdrieblad mag niet droog komen te staan, hetgeen, vanuit de zorgplicht, ook geldt voor de mogelijk aanwezige vissen en amfibieën (in de voortplantingsperiode). Als de bemaling effect heeft op de waterstand in de vijver moet gecontroleerd worden of deze afdoende water blijft bevatten. Deze maatregelen staan omschreven in paragraaf 6.3.3.

6.3 Mitigerende maatregelen

6.3.1 Broedvogels; mitigatie

Indien de werkzaamheden buiten het broedseizoen worden uitgevoerd, hoeft geen rekening gehouden te worden met mitigerende maatregelen ten behoeve van vogels.

Als de werkzaamheden toch in het broedseizoen uitgevoerd moeten worden, dient men met mitigerende maatregelen het broeden van vogels op of nabij de plangebieden te voorkomen.

Als er toch vogels in het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Voor de wet is er geen verschil tussen broedvogels gemaakt. Alle broedvogels zijn beschermd gedurende de voortplantingsperiode. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Wel is het toegestaan om maatregelen te nemen waarmee het gebied tijdelijk ongeschikt wordt als broedgebied voor vogels. Jaarrond beschermde nesten zijn niet aanwezig in het plangebied, zodat van vernielen of verstoren daarvan niet aan de orde is.

Om verstoring zoveel mogelijk te beperken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

1. Werken buiten het broedseizoen; *of als dit niet mogelijk is:*
2. Het plangebied (tracé en toegangswegen) en ruime omgeving die benodigd zijn voor de werkzaamheden ruim voor het broedseizoen ongeschikt maken en houden voor broedende vogels mogelijk door personele verstoring of het ophangen van linten;
3. Het kappen en verwijderen van bomen en bosschages dient buiten het broedseizoen plaats te vinden.

Indien desondanks alle maatregelen toch broedgevallen optreden, dient bij het uitvoeren van de werkzaamheden zoveel afstand gehouden te worden dat geen verstoring optreedt. Deze afstand wordt door een ter zake kundige ecoloog vastgesteld.

Reguliere veldcontroles kunnen het moment bepalen waarop er geen broedgevallen meer aanwezig zijn die gehinderd worden door (delen van) de werkzaamheden. Hierop kan de begeleidend ecooloog een (deel)gebied vrijgeven.

6.3.2 Vleermuizen; mitigatie

De gehele omgeving kan in gebruik zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Bomenrijen kunnen door vleermuizen gebruikt worden als vliegroute. Het plangebied en de omgeving waarin het plangebied zich bevindt, betreft een gebied met diverse versnipperde bomenrijen. Naar verwachting zal dit terrein alleen in gebruik zijn bij vleermuissoorten die minder afhankelijk zijn van aaneengesloten vliegroutes om hun foerageergebieden te bereiken. Het kappen van enkele meters aan bomen zal naar verwachting geen negatief effect hebben op het potentiële gebruik van het terrein door vleermuizen.

Er moet in de activiteitenperiode van vleermuizen (globaal april – oktober) rekening gehouden worden met lichtoverlast op potentiële foerageergebieden en vliegroutes.

Om verstoring zoveel mogelijk te beperken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

1. Lichtoverlast in de buurt van als potentiële vliegroute of als foerageergebied aangemerkte elementen (waterpartijen, velden en bomen), moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van deze locaties;
2. Indien er 's nachts licht gevoerd moet worden heeft een amberkleurige verlichting de voorkeur.

6.3.3 Vaatplanten; mitigatie

De vijver moet water blijven bevatten voor het waterdrieblad en de mogelijk aanwezige vissen. Het effect van de eventueel aanwezige bemaling moet gecontroleerd worden en de waterstand moet eventueel worden aangevuld indien deze teveel zakt. Indien hiervoor bemalingswater gebruikt wordt moet dit eerst gefilterd en belucht worden.

Om verstoring zoveel mogelijk te beperken worden de volgende maatregelen voorgesteld:

1. Controleren of de bemaling effect heeft op het waterpeil in de vijver;
2. Indien noodzakelijk, waterpeil aanvullen in overleg met een ter zake kundige ecooloog.

7 Conclusies en aanbevelingen

Voor de werkzaamheden worden bomen of struiken verwijderd met hierin mogelijk nesten van zangvogels. Het plangebied wordt mogelijk gebruikt als foerageergebied door vleermuizen. Er wordt middels bemaling mogelijk een vijver aangetast, met hierin waterdrieblad (F&F-wet tabel 2) en bastaardkikker (zorgplicht). De voorgenomen werkzaamheden ten behoeve van de aanpassing, binnen de verantwoordelijkheid van de Gasunie, zijn tijdelijk van aard. Het karakter van de gebieden waar de werkzaamheden worden uitgevoerd wordt niet blijvend veranderd.

Flora- en faunawet

Tabel 7.1: Overzicht van aangetroffen of voorkomende zwaarder beschermde flora en fauna in het plangebied.
Beschermingsstatus Flora- en faunawet: T 2 = Tabel 2; Middelzwaar beschermd, T3 = Tabel 3: Zwaar beschermd

Soortgroep	Soort	T2	T3	Vervolgstep
Broedvogels	Alle			Mitigatie
Vleermuizen	Alle		X	Mitigatie
Vaatplanten	Waterdrieblad	X		Mitigatie

Vervolgstappen

- Indien de werkzaamheden in het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd zijn mitigerende maatregelen voor vogels verplicht. Indien de werkzaamheden buiten het vogelbroedseizoen worden uitgevoerd zijn de mitigerende maatregelen voor vogels niet noodzakelijk. Indien er broedgevallen aanwezig zijn mogen deze niet verstoord worden.
- Er zijn mitigerende maatregelen van toepassing ter voorkoming van lichtoverlast op vleermuizen.
- Er zijn mitigerende maatregelen van toepassing ter voorkoming van het droogvallen van een vijver in verband met de aanwezigheid van waterdrieblad.
- Voor vissen, amfibieën, maar ook voor andere dieren geldt de zorgplicht.

Natura 2000

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is: "Rijntakken" dat op ca. zes kilometer afstand ligt. Tussen het Natura 2000-gebied en het plangebied liggen meerdere wegen en watergangen en een spoorverbinding. De aanpassing heeft slechts een zeer tijdelijk, zeer beperkt en zeer lokaal effect. Voor de geplande aanpassing is een verdere toetsing aan de Natuurbeschermingswet niet aan de orde.

Ecologische Hoofdstructuur (NNN)

Hoewel omringd door NNN-gebieden, ligt het plangebied buiten het Gelderse Natuurnetwerk. Tussen de NNN-gebieden en het plangebied liggen meerdere wegen en watergangen. De aanpassingen hebben slechts een zeer tijdelijk, zeer beperkt en zeer lokaal effect. De effecten van de aanpassing blijven buiten de invloedssfeer van de NNN.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Brouwer, T., M. Dorenbosch, R. van Eekelen & J. Spier, 2010. Vissenatlas Noord-Brabant. Profiel, Bedum.
- De Bruijckere, E., 2011. Werkatlas van de zoogdieren van Noord-Brabant. Zoogdierverseniging, Nijmegen.
- Kleukers, R.M.J.C., E.J. van Nieukerken, B. Odé, L.P.M. Willemse & W.K.R.E. van Wingerden, 1997. De sprinkhanen en krekels van Nederland (Orthoptera) – Nederlandse Fauna 1. Nationaal Natuurhistorisch Museum, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998-200 – Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.
- Bos, F.G., M.A. Bosveld, D.G. Groenendijk, C.A.M. Van Swaay & I. Wynhoff, 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming (Nederlandse Fauna 7). Vlinderstichting, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Creemers, Raymond C.M. & Jeroen J.C.W. van Delft, 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland (Nederlandse Fauna 9). RAVON, Naturalis, KNNV Uitgeverij & EIS-Nederland, Leiden.
- Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren – Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.
- FLORON 2011. Nieuwe Atlas van de Nederlandse flora. Stichting FLORON, Nijmegen.

Protocollen en gedragscodes

- Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaards (www.rvo.nl)
- Vleermuisprotocol_2013_27_maart_2013, Netwerk Groene Bureaus (NGB)
- Stowa soortenprotocollen (www.stowa.nl)

Beschermde gebieden

- GlobeSpotter
- www.synbiosys.alterra.nl

Verspreiding en informatie

- Nationale Database Flora en Fauna (NDFF)
- www.nederlandsesoorten.nl www.rvo.nl
- www.vissenatlas.nl www.ravon.nl
- www.zoogdierverseniging.nl www.zoogdieratlas.nl
- www.vleermuis.net www.vleermuizenindestad.nl
- www.dasenboom.nl www.vlinderstichting.nl
- www.vlindernet.nl www.libellennet.nl
- www.verspreidingsatlas.nl www.eis-nederland.nl
- www.wilde-planten.nl www.floravannederland.nl

Bijlage 1 Wettelijk kader

Bijlage 1 Wettelijk kader

Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het projectgebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de diersoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing Tabel 2 en 3 - soorten

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO.nl door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijke belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;

- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in Tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten, zie onderstaande tabel), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Soort	Categorie	Toelichting
Steenuil	1	Nesten die ook buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.
Gierzwaluw, Roek	2	Nesten van koloniebroeders
Grote gele kwikstaart, Huismus, Oehoe, Ooievaar, Kerkuil, Slechtvalk	3	De fysieke voorwaarden voor de vaste nestplaats zijn afhankelijk van bebouwing, vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar
Boomvalk; Buizerd; Havik, Ransuil, Sperwer, Wespandief en Zwarte wouw	4	Vogels die jaar in jaar uit in hetzelfde nest broeden en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden

genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO.nl voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO.nl van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO.nl zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van EL&I). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 werd deze term vervangen door NNN door staatssecretaris Dijksma van het ministerie van EZ.

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

In het NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering en moet in 2018 klaar zijn.

Natuurbeschermingswet 1998

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen. Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermde Natura 2000-gebieden die al plaats hadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

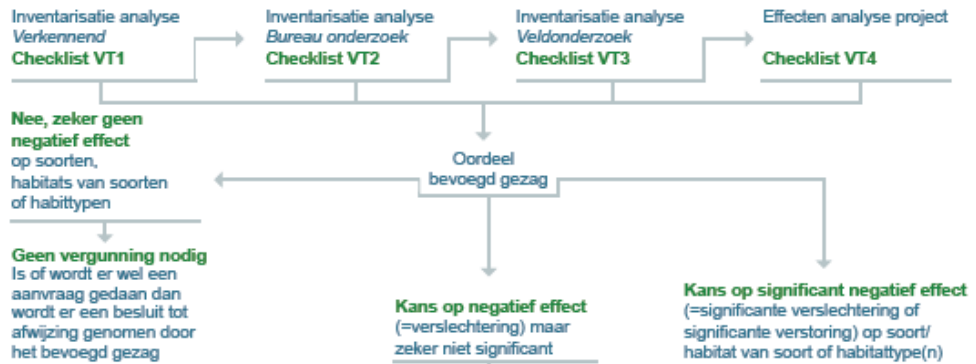
Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet.

VOORTOETS

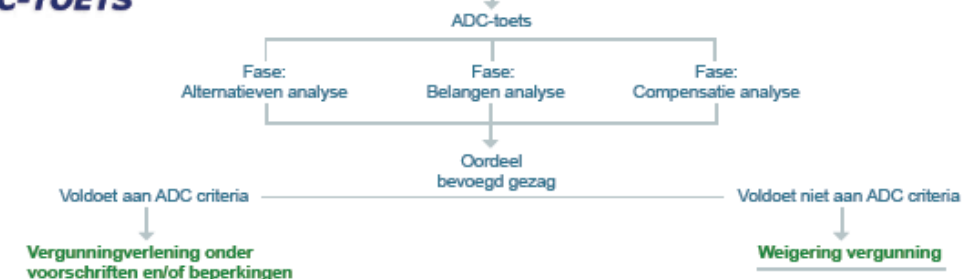
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets.
Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. 0513 63 4202
E. reinier.raap@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

Copyright © 2016

Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd en/of openbaar worden
gemaakt door middel van druk, fotokopie,
elektronisch of op welke wijze dan ook,
zonder schriftelijke toestemming van de
auteurs.